

مطالعه رفتار تغذیه ای میگوی دراز آب شیرین (*Astacus leptodactylus*) در محیط انتشار اسیدآمینه آزاد

انسیه غنی زاده کازرونی^{1,2*}، بهروز ابطحی^{3,4}

1. دانش آموخته زیست شناسی دریا دانشگاه تربیت مدرس
2. عضو باشگاه پژوهشگران جوان
3. گروه شیلات، دانشکده علوم دریایی و منابع طبیعی، دانشگاه تربیت مدرس، واحد بین الملل.
4. گروه زیست شناسی دریا، دانشکده علوم زیستی، دانشگاه شهید بهشتی،

تاریخ پذیرش: 89/6/3

تاریخ دریافت: 89/2/1

چکیده

برای بسیاری از آبزیان بویایی نقش مهمی در جستجو و مصرف غذا دارد. اسیدهای آمینه از جمله محرکهای بویایی هستند که رفتار تغذیه را در آبزیان ایجاد می کنند. در این مطالعه با هدف بیان ترجیح بویایی، میگوی دراز آب شیرین *Astacus leptodactylus* با طول متوسط ۸-۶ سانتی متر در شرایط آزمایشگاهی، در معرض ۲۰ نوع اسیدآمینه آزاد و دو شاهد مثبت (عصاره غذای کارگاهی SS2) و منفی (آب بدون اسیدآمینه) قرار گرفتند. آزمایش در ۶ تکرار انجام شد. در بخش استفاده از معیار کیفی، از میان ۲۰ اسیدآمینه، واکنش هایی نسبتاً قوی نسبت به اسیدهای آمینه آسپارژین و سیستئین مشاهده گردید. داده های کمی اثر ضعیفی را برای سیستئین نشان دادند، اما تأثیر مثبت قوی را برای آسپارژین تأیید کردند. اسیدهای آمینه فنیل آلانین، ترئونین، تیروزین، متیونین و لیزین رفتار ترجیحی مثبت را با درجه کمتری نسبت به آسپارژین و سیستئین نشان دادند. ارزیابی کمی در مورد ترئونین، متیونین و لیزین اثر مثبتی را نشان داد، اما در دو اسیدآمینه دیگر همخوانی بین نتایج کمی و کیفی دیده نشد. اسیدهای آمینه گلوتامین و آلانین واکنشی خنثی و کمی بازدارنده را ایجاد کردند، که ارزیابی کمی نیز داده هایی در تأیید آن داشت. دیگر اسیدهای آمینه رفتار ترجیحی بسیار ضعیفی را نشان دادند. نتایج ارزیابی کمی این نتیجه را تأیید کرد به استثنای اسیدهای آمینه گلیسین و تریپتوفان که واکنش مثبت قوی و اسیدهای آمینه آسپارتیک اسید، سرین، اسیدگلوتامیک و پرولین که واکنشی مثبت را ایجاد کردند ($P < 0.01$). طبق نتایج بدست آمده، اسید آمینه آسپارژین عامل جاذب دستگاه بویایی میگوی دراز آب شیرین نشان داده شدند.

واژگان کلیدی: میگوی دراز آب شیرین، ترجیح بویایی، گیرنده شیمیایی، اسیدآمینه آزاد.

* نویسنده مسوول، پست الکترونیک: forough.ghanizadeh@gmail.com

1. مقدمه

گیرنده های شیمیایی، نقش مهم یافتن و تشخیص کیفیت غذا را در بسیاری از آبزیان بعهده دارند (Hara, 1992). بویایی به عنوان بخشی از سیستم گیرندگی شیمیایی، در مکانیابی اولیه غذا، رفتار شکار و رفتار های تولید مثل بسیاری از شاخه های دریازی و خشکی زی دخیل است (Willman, 1994).

مطالعه محرک های شیمیایی می تواند اطلاعاتی را درباره رفتار و فیزیولوژی موجودات فراهم کند. همچنین اینگونه مطالعات می توانند جاذب های غذایی را برای تغذیه و پرورش آبزیان معرفی کنند (Hara, 1992). جاذبه ها یا تحریکات شیمیایی بطور عام در تغذیه مؤثر هستند خصوصاً، برای گونه هایی که آهسته تغذیه می کنند. آنها همچنین به کاهش تأثیر رسوب آب، افزایش کارایی تغذیه، بهبود جذب غذا و در نتیجه افزایش میزان رشد کمک می کنند (Hara, 1992; Hara, 1994).

در محیط طبیعی تنوعی از علائم شیمیایی مرتبط با غذا وجود دارد که رفتار جستجو را در شکارچی ها برمی انگیزد (Browman, 2006). حضور یا عدم حضور و نوع مواد شیمیایی موجود در غذا تعیین می کنند که ماده غذایی تا چه اندازه مورد توجه قرار گیرد (Hara, 1992).

طبق نتایج مطالعات رفتار شناسی اسیدهای آمینه گروه بزرگی از تحریک کننده های بویایی هستند که رفتار تغذیه ای را در بسیاری از آبزیان ایجاد می کنند (Hara, 1994; Hara, 1992; Velez et al., 2007). اسیدهای آمینه آزاد، در آب و بستر آبهای طبیعی، در مواد غذایی حیوانی و گیاهی و در تولیدات دفعی زیستمدان آبی وجود دارند بطوریکه، غلظت آنها به 10^{-7} تا 10^{-8} مول و در برخی موارد به 10^{-5} مول می رسد (Corner et

al., 1971; Johannes et al., 1965; Johannes et al., 1970; Jørgensen, 1980; Williams et al., 1986). برخی از ارگانسیم های آبی قادرند نه فقط اسیدآمینه را دفع کرده بلکه آن را از آب جذب کنند (Armstrong et al., 1989; Kasumyan et al., 2003; Stephens et al., 1961). بسیاری از ماهیان قادرند حضور اسیدهای آمینه را در آب، در غلظتی کمتر از 10^{-7} و 10^{-9} مول درک کنند (Hara, 1992; Hara, 1973). محلول برخی از این ترکیبات در تغذیه ماهی، دفاع و دیگر پاسخ های رفتاری اثر می گذارد (Ellingsen et al., 1986; Kasumyan et al., 1986; Olsen, 1993). مطالعات زیادی حساسیت بویایی ماهیان را نسبت به اسیدهای آمینه مختلف بررسی کرده و نشان داده اند که اسیدهای آمینه تنظیم کننده رفتار تغذیه ای در ارتباط با ارزیابی اولیه ماده غذایی هستند (Kasumyan, 1997). با این حال، به حساسیت بویایی بی مهرگان آبی کمتر توجه شده است. Willman و همکاران (1994) نشان دادند که تعدادی از سخت پوستان برای تشخیص جنسیت درون گونه ای و بین گونه ای، از علائم شیمیایی استفاده می کنند. Little (1975) دریافت که Cray fish جوان از بویایی برای فرار از نرهای شکارچی بهره می برد. این نوع توانایی پیشنهاد می دهد که این بی مهره گان ممکن است همچنین، توانایی استفاده از بویایی برای تشخیص منابع غذایی را داشته باشد (Willman, 1994).

میگوی دراز آب شیرین ارزش اقتصادی بالایی دارد، بنابراین شناخت رفتار تغذیه ای این موجود در شناخت حس شیمیایی، فیزیولوژی و بهبود تکثیر و پرورش آن مؤثر است. مطالعات مورفولوژیک، الکتروفیزیولوژیک و رفتار شناسی زیادی نشان دادند که آنتنول سخت پوستان ده پا به عنوان گیرنده شیمیایی عمل می کند و آستانه

به نزدیک کف هدایت شود. با هدف مشخص نمودن نحوه و مدت زمان انتشار محلول در نیمه آکواریوم، قبل از اجرای آزمایش از محلول رنگی آبی متیل استفاده گردید. در آکواریوم از یک طرف محلول اسید آمینه و از طرف دیگر آب بدون اسید آمینه (شاهد) بمدت 3 دقیقه با سرعت 75cc/s جاری شد.

مواد آزمایشی مورد استفاده 20 اسید آمینه ایزومر L محصول مرک آلمان شامل: آلانین، آرژنین، آسپارژین، اسید آسپارتیک، ایزولوسین، پرولین، ترئونین، تریئوفان، تیروزین، سرین، سیستئین، فنیل آلانین، اسید گلوتامیک، گلوتامین، گلیسین، لوسین، لیسین، متیونین، والین و هیستیدین بود. در آزمایش ها از غلظت³ 10 مول اسید آمینه، بعنوان شاهد از عصاره غذای کارگاهی (غذای پلت خرد شده قزل آلا (ss2) و برای شاهد صفر از آب آکواریوم استفاده شد. قبل از شروع آزمایش تعداد 6 خرچنگ مینیاتور از آکواریوم اصلی به آکواریوم آزمایش منتقل و پس از حدود 10 دقیقه زمان آرامش و رفع رفتارهای استرسی، آزمایش و مشاهده (همراه با فیلمبرداری) آغاز می گردید. واکنش رفتاری خرچنگ ها با بررسی کیفی (شدت و نحوه واکنش رفتاری) در مقیاس 5 درجه ای (Kasumyan, 1994) برای تعیین شدت واکنش های ترجیح بویایی نسبت به اسیدهای آمینه انجام گرفت. برای تکمیل داده های کیفی، ارزیابی کمی با شمارش تعداد رفتارهای ستیز و قلمروطلبی در طول سه دقیقه در نیمه ای از آکواریوم که منطقه انتشار اسید آمینه بود، انجام شد. مقیاس 5 درجه ای کیفی (Kasumyan, 1994) ذکر شده بشرح زیر است:

تحریکی پایینی دارد (D.Derby et al., 1981; Tierney et al., 1984). بیشتر مطالعات، پاسخ شیمیایی بوی غذا را بررسی کرده اند. آنها نشان داده اند که فلاژلوم خارجی آنتنول به طور معمول موهایی دارد که، به مواد شیمیایی مربوط به غذا پاسخ می دهند. از طرف دیگر میگوی دراز آب شیرین دارای گیرنده های اختصاصی حساس به اسید آمینه است (D.Derby et al., 1981; Tierney et al., 1984; M.Holdich, 2002; Trapido-Rosenthal et al., 1990). در این مطالعه پاسخ بویایی میگوی دراز آب شیرین به علائم شیمیایی حاصل از انتشار اسیدهای آمینه آزاد بررسی گردید.

2. مواد و روش کار

مینیاتورهای میگوی دراز آب شیرین (*Astacus leptodactylus*) در زمستان 1385 از کارگاه تکثیر و پرورش سفیدرود واقع در آستانه، به آزمایشگاه منتقل گردیدند. خرچنگ ها با طول حدود 6-8 سانتی متر در آکواریوم مستطیل شکل به ابعاد 70×50×150 سانتی متر ذخیره سازی شدند. خرچنگ ها به مدت 5 روز در دمای 20-22 درجه سانتی گراد نگهداری شدند. غذادهی روزانه 2 بار با غذای پلت خرد شده قزل آلا (ss2)، تعویض آب روزانه (یک بار) و ایجاد جریان و هوادهی بوسیله فیلتر و هواده انجام می شد. آزمایش در آکواریومی با ابعاد 25×20×45 سانتی متر انجام شد، که میانه آن توسط یک نوار رنگی مشخص شده بود. آکواریوم تا ارتفاع 20 سانتی متری آبیگری شد. در دو طرف آکواریوم شیشه سرم با ارتفاع 60 سانتی متر از سطح فوقانی آکواریوم تعبیه شده، لوله سرم مماس با خط میانی سطوح انتهایی در فاصله 3 سانتی متری از کف آکواریوم چسبانده شد، بنحوی که مایع داخل شیشه از دو عرض آکواریوم از راه لوله

محلول در آب آکواریوم آرام بوده و طی 180 ثانیه دوره آزمایش انتشار آن به نیمه پایین و سمتی که محلول وارد شده، محدود می گردد. بعبارت دیگر در زمان مذکور و با سرعت 75cc/s محلول یک نیمه آکواریوم را در بر می گیرد.

قبل از انتشار محلول های شاهد و اسیدها در آکواریوم، خرچنگ های مینیاتور در سرتاسر آکواریوم حرکت می کنند و گاهی اوقات رفتار ستیز و حرکت روی دیواره را نشان می دهند. در تیمار شاهد صفر (آب بدون ماده آزمایشی) تغییر رفتار در بخش خاصی از آکواریوم مشاهده نگردید.

جانوران مورد مشاهده با افزودن عصاره غذایی کارگاهی SS2 بیشترین پاسخ تحریکی را بروز دادند، که تقریباً با تعریف رفتار تغذیه ای درجه 4 مطابقت داشت. خرچنگ ها در نیمه انتشار محلول ازدحام یافتند و رفتارهای شدید ستیز و قلمروطلبی همراه با حرکات جستجوگرانه آنتنول، پاهای حرکتی 1 و 2 و ماگزلیپید و حرکت روی دیواره را نشان دادند. این رفتارها بتدریج با انتشار بو در سرتاسر آکواریوم و نیافتن غذا توسط خرچنگ ها، کاهش یافته به حالت عادی بازگشت.

با افزودن اسپارژین و سیستئین خرچنگ های مینیاتور، بیشترین پاسخ تحریکی در مقایسه با اثر سایر اسیدهای آمینه نشان دادند که در حدود رفتار تغذیه ای درجه 3 بود، بشکلی که نیمی از خرچنگ ها بعد از شروع انتشار اسید آمینه در آکواریوم، در محدوده بیشترین غلظت محلول، جمع شدند. آنها حرکات قلمروطلبی و ستیز و جستجوی غذا با چنگال ها و آنتنول را نشان دادند. فنیل آلانین، ترئونین، تیروزین، متیونین و لیزین نیز رفتار تغذیه ای در محدوده نوع دوم را ایجاد کردند. گلوتامین و آلانین نقش تحریکی بر رفتار تغذیه ای خرچنگ ها نداشتند و تا حدی باعث واکنش منفی و فرار خرچنگ های

0-واکنش منفی، در این حالت جانوران تحت مشاهده تمایل به خروج از منطقه پراکنش محلول دارند.

1-واکنش خنثی، رفتار جستجوی غذا عادی است و رفتار خاصی در منطقه خاصی مشاهده نمی شود.

2-حداقل واکنش، کمتر از نصف وارد بخش انتشار اسید آمینه می شوند، خرچنگ ها رفتار ستیز، قلمروطلبی و حرکات آنتنول را نشان می دهند. کم و بیش حرکات جستجوی غذا با چنگال ها نیز دیده می شود.

3-واکنش متوسط، تعداد بیش از نصف خرچنگ ها وارد بخش انتشار اسید آمینه می شوند. رفتارهای: ستیز، قلمروطلبی، حرکات جستجوی غذا با آنتنول، چنگال ها و پاهای حرکتی 1 و 2 مشاهده می شود. تعداد از خرچنگ ها روی دیواره حرکت می کنند و رفتار جستجوی غذا را نشان می دهند.

4-حداکثر واکنش، تقریباً تمامی خرچنگ ها وارد محدوده انتشار اسید آمینه می شوند و حداکثر رفتار واکنشی در آنها دیده می شود. رفتار قلمروطلبی، بطور فعال و به دفعات در نزدیکی ورودی اسید آمینه اتفاق می افتد.

همه تیمارهای این تحقیق در 6 تکرار انجام شد. مقایسه میانگین های حاصل از ارزیابی کیفی واکنش های رفتاری با استفاده از آزمون K-square و تست Kruskal-Wallis H و داده های سنجش کمی با استفاده از one-way ANOVA و پس آزمون Dunnet's T3 بررسی شد.

3. نتایج

مشاهده الگوی پراکنش و نحوه حل شدن ماده رنگی آبی متیلن با و بدون حضور خرچنگ های مینیاتور در آکواریوم نشان داد که، حرکت

(واکنش نوع سوم) و با درجه ای کمتر نسبت به فنیل آلانین، ترئونین، تیروزین، متیونین و لیسین مشاهده گردید. ارزیابی کمی در مورد آسپارژین، ترئونین، متیونین و لیزین اثری مثبت نشان داد، اما در سه اسید دیگر همخوانی بین نتایج کمی و کیفی دیده نشد.

با افزودن اسیدهای آمینه گلوتامیک اسید، سرین، لوسین، گلیسین، آرژنین، هستیدین، آسپارتیک اسید، ایزولوسین، والین، تریپتوفان و پرولین رفتار ترجیحی ضعیفی در خرچنگ‌ها ظاهر شد. ارزیابی کمی در مورد والین اثری نسبتاً خنثی، در مورد تریپتوفان و گلیسین تأثیر مثبت قوی و برای اسیدهای آمینه سرین، پرولین، آسپارتیک اسید و گلوتامیک اسید تأثیر مثبت نشان داد. در اسیدهای آمینه ایزولوسین، آرژنین، هستیدین و لوسین همخوانی بین نتایج کمی و کیفی دیده می‌شود.

در تحقیق بررسی اسیدهای آمینه بعنوان علائم غذایی، نشان داده شده که اسیدهای آمینه گلوتامیک اسید و آرژنین رفتار تغذیه ای را در دو گونه *Eupaqurus pubescens* و *Hyas araneus* تحریک می‌کند و نتایج این آزمایش را تأیید می‌کند (Markowska et al., 2008).

در تأیید نتایج کمی، در تحقیق انجام شده روی لابستر خاردار *Panulirus argus* نشان دادند که اسیدهای آمینه گلیسین سلول‌های گیرنده شیمیایی را در *Sensilla* بویایی این موجود تحریک می‌کنند (Trapido-Rosenthal et al., 1990). این نتیجه توسط در *Orconectes virilis* و *Orconectes rusticus* نیز تأیید شده است (Tierney et al., 2005). نتایج کیفی تحقیق حاضر، واکنش ضعیف را برای گلیسین نشان می‌دهد.

مینیاتور از نیمه انتشار اسید آمینه شدند. واکنش خرچنگ‌های مینیاتور نسبت به بقیه اسیدهای آمینه (I1 اسید) ضعیف بود (شکل 1).

در تجزیه و تحلیل داده‌های کمی (جدول شماره 1)، در مقاطع یک دوره 180 ثانیه‌ای، عصاره ماده غذایی اثر مثبت و معنی‌داری نسبت به گروه شاهد صفر نشان داد. اسیدهای آمینه گلیسین، آسپارژین و تریپتوفان واکنش تغذیه‌ای مثبت قوی را بصورت رفتار شدید قلمروطلبی و ستیز نشان دادند. اسیدهای آمینه لیسین، متیونین، اسیدآسپارتیک، پرولین، ترئونین، سرین و اسیدگلوتامیک رفتار قلمروطلبی و ستیز را با شدت کمتری نسبت به سه اسید آمینه ذکر شده، نشان دادند. بقیه اسیدهای آمینه در مجموع اثر قابل ملاحظه‌ای در مقایسه با شاهد صفر نشان نمی‌دهند ($P < 0.01$).

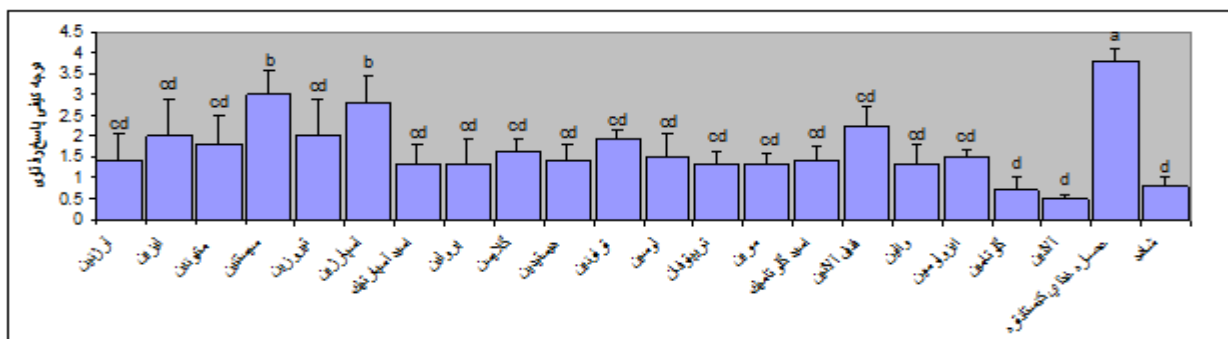
۴. بحث و نتیجه‌گیری

قلمرو طلبی و رفتار تهاجمی با رفتار تغذیه‌ای خرچنگ‌ها مرتبط هستند (Holdich, 2002). Watts و Kreider (2004) رفتار جستجوی غذا را به این صورت شرح داده‌اند: (۱) حرکات ماگزلیپد برای بیش از ۲-۳ ثانیه (۲) افزایش حرکات پاهای حرکتی با چنگال‌ها (حالت جستجو) (۳) حرکات پاهای حرکتی در جهت دهان (۴) آرایش کل بدن بطرف منبع بو (Kreider et al., 2004). واکنش‌های مشابهی در برخی از دیگر گونه‌های خرچنگ‌ها قرار گرفته در معرض علائم شیمیایی مرتبط با غذا مشاهده شده است (Vazquez et al., 2005; Markowska et al., 2008) که در این تحقیق نیز مشاهده گردید.

طبق نتایج، واکنش‌های رفتاری قوی و بارز نسبت به اسید آمینه‌های آسپارژین و سیستئین

جدول ۱. تعداد رفتارهای ستیز و قلمروطلبی میگوهای دراز آب شیرین در نیمه انتشار آمینواسیدهای آزاد (۶ تکرار).
اسیدهای آمینه فاقد حروف لاتین مشترک دارای اختلاف معنی داری در سطح ۹۹٪ هستند.

تعداد رفتار قلمروطلبی در سه دقیقه (۶)	غلظت (M)	اسید آمینه، شاهد مثبت و منفی
تکرار		
b ^{7/2}	0/001	آرژنین
ab ^{۳/۳}	0/001	لیزین
ab ^{۳/۳}	0/001	متیونین
b ^{۵/۲}	0/001	سیستئین
b ^{۷/۲}	0/001	تیروزین
ab ^{۱/۴}	0/001	آسپارژین
ab ^{۳/۳}	0/001	اسید آسپارتیک
ab ^{۳/۳}	0/001	پرولین
ab ^{۲/۴}	0/001	گلیسین
b ^{۷/۲}	0/001	هیستیدین
ab ^{۳/۳}	0/001	ترئوفین
b ^{۳/۲}	0/001	لوسین
ab ^{۱/۴}	0/001	تریپتوفان
ab ^{۳/۳}	0/001	سرین
ab ^{۳/۳}	0/001	اسید گلوتامیک
b ^{۷/۲}	0/001	فنیل آلانین
b ^{۱/۱}	0/001	والین
b ^{۷/۲}	0/001	ایزولوسین
b ^{۷/۱}	0/001	گلوتامین
b ^{۳/۲}	0/001	آلانین
a ^{۹/۶}	0/001	عصاره غذای قزل آلا ss2 (شاهد مثبت)
b ^{۴۵}	0/001	شاهد صفر

شکل ۱. شکل مقایسه کیفی پاسخ مینیاتورهای میگوی دراز آب شیرین به محلول اسیدهای آمینه در مقیاس پنج درجه ای. ۶ تکرار، ۶ خرچنگ در هر تکرار. اسیدهای آمینه فاقد حروف لاتین مشترک دارای اختلاف معنی داری در سطح $P < 0.01$ هستند.

میگوی دراز آب شیرین ایجاد می کنند. در برخی دیگر از گونه خرچنگ ها نیز چنین وضعیتی مشاهده شده است. بطور مثال، *Orconectes virilis* به طیف وسیعی از اسید آمینه آزمایش شده، واکنش مثبت نشان دادند (Tierney et al., 2005). طیف گسترده اسیدهای آمینه با تأثیر مثبت، نشان می دهد که این گونه Cray fish دارای تنوع نسبتاً وسیعی در مواد غذایی می باشد.

در جمع بندی نتایج می توان اسید آمینه آسپارژین را عامل جاذب و محرک رفتار تغذیه ای برای خرچنگ دراز آب شیرین (*Astacus leptodactylus*) معرفی نموده و این موضوع را در پرورش و تغذیه مصنوعی این گونه پرورشی مورد توجه قرار داد ($P < 0.01$).

منابع

Archdale, M.V. and Nakamura, K. 1992. Responses of the swimming crab, *Portunus pelagicus* to amino acids and mono- and disaccharides. Nippon Suisan Gakkaishi. 58: 165.

Armstrong, S.M. and Barlocher, F. 1989. Adsorption and Release of Amino Acids from Epilithic Biofilms in Streams. Freshwater Biol. 22: 153-159.

بر اساس نتایج ارزیابی کیفی، محلول اسیدهای آمینه گلوتامین و آلانین بطور غالب رفتارهای تغذیه ای خنثی و منفی بروز دادند در این حالت خرچنگ ها یا عکس العملی نشان ندادند یا از منطقه انتشار اسید آمینه دور می شدند. نتایج ارزیابی کمی نیز داده هایی در تأیید آن داشت ($P < 0.01$).

بر خلاف نتایج این آزمایش، Tierney و Atema (2005) بیان کردند که اسیدهای آمینه گلوتامین، والین و آلانین در *Orconectes virilis* محرک رفتار تغذیه ای هستند (Tierney et al., 2005). بررسی های دیگری نشان دادند که، اسید آمینه آلانین در *Protunus pelagicus* و اسید آمینه گلوتامین در *Leander tenuicornis* رفتار تغذیه ای را تحریک می کند (Archdale et al., 1992; R.Johnson et al., 1986).

دلیل اختلاف این نتایج با نتایج بدست آمده در این تحقیق می تواند ناشی از تفاوت در خصوصیات زیستی، اکولوژیکی و تغذیه این گونه ها نسبت به *Astacus leptodactylus* باشد.

در این تحقیق نشان داده شد که طیف وسیعی از اسیدهای آمینه واکنش تغذیه ای مثبت را در

- Johannes, R.E. and Webb, K.I. 1970. Release of dissolved free Amino Acids by Marine and freshwater invertebrates. 257-273. In Hood, D.W. (ed). Organic matter in natural waters. inst. Mar. sci. Univ. Alaska.College.
- Johnson, B. and Atema, J. 1986. Chemical stimulants for a component of feeding behavior in the common Gulf-Weed shrimp *Leander tenuicornis*. Biol. Bull. 170: 1-10.
- Jørgensen, N.O.G. 1980. Uptake of glycine and release of primary Amines by the Polychaete *Nereis virens*(Sars) and the Mud Snail *Hydrobia neglecta* Muus. J. Exp. Mar. Biol. Ecol. 47:281-297.
- Kasumyan, A.O. 1994. Olfactory sensivity of the sturgeons to free amino acids. Biophys. 39: 519-522.
- Kasumyan, A.O. 1997. Gustatory reception and foraging behavior of fish. Vopr. Ikhtiol. 37: 78-93.
- Kasumyan, A.O. and Marusov, E.A. 2003. Behavioral responses of intact and chronically anosmiated Minnows *Phoxinus phoxinus* (Cyprinidae) to free amino acids. J Ichthyol. 43: 528-538.
- Kasumyan, A.O. and Taufik, L.R. 1993. Behavioral response of juvenile Acipenseridae to Amino Acids. Vopr. Ikhtiol. 33: 691-700.
- Kreider, J. L. and Watts, S.A. 2004. Behavioral (Feeding) Responses of the Crayfish, *Procambarus larkia*, to Natural Dietary Items and Common Components of Formulated Crustacean Feeds. J Chem Ecol. 24: 91-111.
- Markowska, M., Kidawa, A. and Janecki, T. 2008. Amino acids as signals for two Arctic decapods, *Eupaqurus pubescens* and *Hyas araneus*. Polish Polar Res. 29: 219-226.
- Olsen, H. 1986. Emission rate of Amino Acids and Ammonia and their role in olfactory preference behavior of juvenile Arctic Charr, *Salvelinus alpinus* (L.). J. Fish. Biol. 28: 255-265.
- Bergman, D. and A.Moore, P. 2005. The role of chemical signals in the social behavior of Crayfish. Chem.Senses. 30: i305-i306
- Browman, H.I. and Yacoob, S.Y. 2006. Olfactory and gustatory to some feed-related chemicals in the Atlantic halibut (*Hippoglossus hippoglossus*). Aquaculture 263: 303-309.
- Caine, E.A. 1975. Feeding and masticatory structure of six species of the crayfish genus *Procambarus* (Decapoda, Astacidae). Forma et Functio. 8: 49-66.
- Corner, E.O.S. and Davis, A.G. 1971. Plankton as a factor in the nitrogen and phosphorus cycles in the Sea. Adv. Mar.Biol. 132: 1-16.
- D.Derby, C., Atema, J.; The function of chemo- and mechanoreceptors in Lobster (*Homarus americanus*) feeding behavior; J. Exp. Biol. 1981; 98: 317-327.
- Ellingsen, O.F. and Døving, K.B. 1986. Chemical fractionation of shrimp extracts inducing bottom food search behavior in Cod (*Gadus morhua* L.). J. Chem. Ecol. 12:155-168.
- Hara, T.J. 1973. Olfactory responses to Amino Acids in Rainbow trout, *Salmo gairdneri*. Comp. Biochem. Physiol. A 44: 407-416.
- Hara, T.J. 1992. Mechanism of olfaction, Fish chemoreception. Chapman and Hall, London. pp 150-170.
- Hara, T.J. 1994. Olfaction and gustation in fish. Acta Physiol Scand. 152: 207-17.
- Hatt, H. 1984. Structural requirements of amino acids and related compounds for stimulation of receptors in crayfish walking leg. J Comp Physiol A. 155: 219-231.
- Jafari Shamushaki, V., Kasumyan, A.O., Abedian, A. and Abtahi, B. 2008. Behavioural responses of the Persian sturgeon (*Acipenser persicus*) juveniles to free amino acid solutions. Mar. Freshwater Behav. Physiol. 1: 1-5.
- Johannes, R.E. and Webb, K.I. 1965. Release of dissolved free Amino Acids by Marine Zooplankton. Limnol. Ocean. 12: 376-382.

Crustacea and Cephalopoda. Chem. Sense. 30: 303-304.

Velez, Z., Hubbard, P.C., Hardege, J.D., Barata, E.N. and Canario, A.V.M. 2007. The contribution of amino acid to the odour of a prey species in the Senegalese Sole (*Solea senegalensis*). Aquaculture 265: 336-342.

Williams, R.L. and Poulet, S.A. 1986. Relationships between the zooplankton, phytoplankton, particulate matter, and dissolved free Amino Acids in the Celtic Sea. Mar. Biol. 90: 279-284.

Willman, E.J., M.Hill, A. and M.Lodge, D. 1994. Response of Three Crayfish Congeners (*Orconectes* spp.) to Odors of Fish Carrion and Live Predatory Fish. Am. Midl. Nat. 132: 44-51.

Stephens, G.C. and Schinske, R.A. 1961. Uptake of Amino Acids by Marine invertebrate. Limnol. Oceanogr. 6:175-181.

Tierney, A.J. and Atema, J. 2005. Behavioral responses of crayfish (*Orconectes virilis* and *Orconectes rusticus*) to chemical feeding stimulants. J Chem Ecol. 14: 123-133.

Tierney, A.J., Thompson, C.S. and Dunham, D.W. 1984. Site of Pheromone Reception in the Crayfish *Orconectes propinquus* (Decapoda, Cambaridae). J. Crust. Biol. 4: 554-559.

Trapido-Rosenthal, H.G., Gleeson, R.A. and Carr, W.E.S. 1990. The efflux of amino acid from olfactory organ of the spiny lobster: Biochemical measurements and physiological effects. Biol. Bull. 179: 374-382.

Vazquez Archdale, M. and Anraku, K. 2005. Feeding Behavior in Scyphozoa,

Archive of SID